

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ

Софі міцно вхопилася за шкіряну ручку в омнібусі, що то-рохкотів вулицею. Був звичайний понеділковий ранок, гомінкий Лондон поступово прокидався, усе ще вогкий після нічного дощу й укритий світанковим туманом. Затиснута поміж двох клерків у котелках і з газетами в руках, дівчина дивилася у вікно на сіру вулицю й думала, чи той принесений вітром ледь помітний аромат весни був лише витвором її фантазії. Вона уявляла сад «Квітучого дому»: нарциси, що, напевне, уже зацвіли, вологу землю й запах мокрої від дощу трави.

«Площа Пікаділлі!» — вигукнув кондуктор, щойно омнібус теленькнув на зупинці, і Софі прогнала ці думки. Поправила капелюшок, стиснула затуляючу в рукавичку долонею парасольку, проштовхнулася між клерками й повз старшу пані в пенсне — та тільки й зойкнула «Господи!», наче її невимовно обурював факт самотньої юної леді, що легковажно їздить собі омнібусом. Софі не звернула на це

уваги й зістрибнула на тротуар. Байдуже, що про неї кажуть. Зрештою, вона вже не була колишньою юною леді.

Омнібус від'їхав, дівчина озирнулася й задивилася на величезну білу будівлю, що височіла над нею. Універмаг «Сінклер» був не просто новим, він навіть іще не відкрився для покупців. Однак уже став найвідомішим магазином у Лондоні — а відтак, як дехто стверджував, і в усьому світі. Із величними колонами й гірляндами кольорових прапорців, він був несхожий на жоден інший магазин, які бачила Софі, і скидався радше на класичний храм, білий і непорочний, що постав на противагу смогу й бруду Пікаділлі. Величезні дзеркальні вітрини були задрапіровані темно-синіми шовковими порт'єрами, через що універмаг нагадував сцену величного театру перед початком вистави.

Власником універмагу «Сінклер» був містер Едвард Сінклер, знаний не менше за свій магазин. Американець, який сам досягнув усього, відомий своєю вишуканістю, однією — бездоганною — орхідеєю, яку завжди носив у петличці, прекрасними жінками поруч, що постійно змінювалися, але насамперед — своїми статками. Хоч дівчата й працювали на нього лише кілька тижнів, а більшість із них навіть ніколи не бачила свого роботодавця, персонал «Сінклера» уже звик називати його Капітаном — подекували, що юнаком той подався в моряки. Про Едварда Сінклера ширилося немало чуток. Правдиві чи ні — прізвисько було влучне.

Зрештою, магазин трохи скидався на корабель: розкішний і сяючий, як океанський лайнер, готовий із гідністю вирушити зі своїми пасажирами в подорож до нових екзотичних країв.

Софі почула далеке бамкання годинника. Випроставшись на повен зріст (а була вона не надто висока), дівчина задерла підборіддя й граційно завернула за ріг будівлі. Маленькі підбори її черевичків на гудзиках жваво цокотіли бруківкою. Що ближче вона підходила, то лункіше билось її серце. Софі підняла руку перевірити, чи капелюшок із голубою стрічкою не збився й сидить як слід, а зачіска не розкуйовдилася. Тепер вона стала частиною універмагу «Сінклер», маленьким коліщатком вражаючої машини. І знала, що мусить бути ідеальною в усьому.

За дверима відкривався інший світ. У коридорах для персоналу вирувала робота. Люди зосереджено переносили пальми в горщиках, драбини чи банки з фарбою, або ж стоси впізнаваних темно-синіх із золотом фірмових коробок універмагу. Повз неї промайнула тендітна продавчиня, перекинувши через руку вигадливо розшиту бісером вечірню сукню, інша промчала з оберемком парасольок. А суворий управитель універмагу, містер Купер, вичитував продавця за стан його рукавичок. Софі пірнула між людей і прослизнула до порожньої гардеробної, щоб скинути пальто й капелюшок.

Вона досі не вірила, що опинилася тут. Ще рік тому їй навіть на думку б не спало, що доведеться заробляти на життя, — а тепер вона цілком уже самостійна продавчиня. Софі на секунду зупинилася перед дзеркалом у гардеробній, щоб поправити зачіску, і перевірила, чи міцно тримається шпилька. Містер Купер надзвичайно прискіпливо ставився до вигляду працівників, однак усвідомлення того, що Едіт і решта дівчат тільки й чекають, аби помітити якийсь недолік у її зовнішності, було для Софі ще страшнішим. Раніше, у часи марнославства, коли вона дуже пишалася своєю зовнішністю, щовечора чи не сто разів дбайливо розчісувала волосся й вимагала від міс Пенніфезер зав'язувати оксамитову стрічку виключно в ідеальний бант — однак тепер хотіла виглядати просто охайно й стримано. Софі аж ніяк не почувалася колишньою собою. Її обличчя в дзеркалі було наче й тим самим, проте вона виглядала старшою, блідою й утомленою. Тобто не найкраще.

Від думки про довгий тиждень попереду Софі зіщулилася, та відразу ж суворо дорікнула собі. Папа́ сказав би, що вона має радіти, бо їй удалося потрапити сюди. Багатьом так не пощастило — нагадала собі. Вона бачила їх: дівчата її віку й навіть молодші, що торгували яблуками чи маленькими букетиками на перехрестях, дівчата, що випрошували монетку в перехожих джентльменів, дівчата, що мерзлякувато щулилися в під'їздах, а їхній одяг не надто відрізнявся від ганчір'я.

Так роздумуючи, дівчина трусонула головою, розправила плечі й примусила себе всміхнутися. «Не розкисай», — суворо наказала Софі своєму відображенню. Що б не сталося сьогодні, вона не збирається давати Едіт зайвого приводу назвати її пихатою.

Софі рішуче попрямувала до дверей, та не встигла зробити й двох кроків, як спіткнулася й упала.

— Ой! — скрикнув хтось. Підводячись, вона побачила хлопчика, що стривожено дивився на неї. Він сидів на підлозі, частково схований за верхнім одягом, а Софі перечепилася об його черевики. — З тобою все гаразд?

— Ти що тут робиш? — затамувавши подих спитала дівчина, котра не так забилася, як збентежилась, що її заскочили, коли вона розмовляла сама із собою, та ще й жваво жестикулювала при цьому. Хлопчисько тепер точно кепкуватиме з неї, як усі решта, і невдовзі кожному розкаже, що підслухав. — Хіба можна отак шпигувати! — вигукнула вона.

— Я не шпигував, — заперечив хлопець, схоплюючись на ноги. Він був одягнений у форму посильного «Сінклера»: темно-сині штани з кантом, такого ж кольору курточка із двома рядами мідних гудзиків і кашкет — хоч курточка видавалася йому завеликою, штани — закороткими, а кашкет перехнябився на розкуйовдженій білявій голові. — Я читав, — на доказ своїх слів він простягнув затиснутий у замурзаній руці пожмаканий журнал «Хлопці Імперії».

Та перш ніж Софі встигла вимовити бодай слово, двері розчахнулися — і вихор спідниць та стрічок приніс до гардеробної зграйку продавчинь.

— Вибачте! Перепрошую!

Гарненька темноволоса дівчина помітила хлопчика й глузливо посміхнулася.

— Що, досі не приніс Джимові бляшанку з мастилом? — запитала чорнявка, а дівчата довкола пирснули сміхом.

— Шнурівки вчився сам зав'язувати, так? — зачепила його інша.

Третя глянула на Софі й присіла в глумливому реверансі.

— Вибачте, ваша світлосте. Ми не помітили, що ви вшанували нас своєю присутністю.

— Чи не представите нас своєму кавалерові? — на-смішкувато додала темноволоса, а дівчата розвеселилися ще більше.

Хлопець побуряковів, однак Софі щосили намагалася зберегти байдужий вираз. Їй уже не раз доводилося вислуховувати подібне впродовж двох тижнів навчання, яке проходили всі продавчині «Сінклера». Вона зрозуміла, що вчинила помилку ще із самого початку, з'явившись першого дня у своєму найкращому чорному шовковому платті з оксамитовими вставками та гагатовими гудзиками. Вона думала, що варто виглядати елегантно й спра-

вити гарне перше враження, однак тут-таки виявила, що всі дівчата були вбрані практично однаково, в однотонні темні спідниці й скромні білі блузки. Шурхіт і шелестіння її спідниць змусили всіх озирнутися на неї, а тоді здушено захихотіти.

— За кого вона себе має? За справжню леді? — прошепотіла темноволоса дівчина, Едіт.

Наступного ранку Софі прийшла в старанно дібраній темно-синій спідниці й білій блузці з вузьким мереживним комірцем, та було вже запізно. Дівчата називали її «ваша світлосте», а якщо хотіли особливо дошкулити — «ваша королівська високосте» чи «принцеса Софі». Протягом усього навчання вони передражнювали її манеру говорити та насміхалися з одягу й зачіски — особливо, коли дівчину хвалив містер Купер чи Клодін, оформлювачка вітрин.

Софі дуже старалася виглядати незворушною та приховувати свої почуття. Папа завжди казав, що на війні найголовніше — не показувати ворогові свого страху. Згадуючи це, вона знову бачила його обличчя, наче ось він стояв перед нею: блискучі темні очі, акуратні вуса. Міряє кроками килим перед каміном у кабінеті, стіни якого завішані мапами й привезеними з далеких країв сувенірами, розповідає одну із численних історій про бої та військові кампанії. «Зберігай спокій, вище голову, тримай себе в руках» — таким був його девіз. Однак насправді, що більше вона ігнору-